

BİLGİ NOTU

G20 Zirvesi 2016: Sürdürülebilir Kalkınma için Tarihi Konsensüs

Geçtiğimiz günlerde Çin’de düzenlenen G20 Zirvesi’nin önemli başlıklarından biri de iklim değişikliği ve enerji meselesiydi. Dünyanın en çok emisyon yayan iki ülkesi ABD ve Çin Paris Anlaşması’nı aynı gün, zirve başlamadan bir gün önce, [3 Eylül’de onayladı](#).

Küresel emisyonların toplam yüzde 39’undan sorumlu bu ülkelerin onaylama kararını ortak bir biçimde zirve öncesine açıklaması, G20 Zirvesi’nin iklim ve enerji konuları açısından yoğun geçeceği beklentisini arttırdı.

Bu beklenti, zirve sonrasında yayınlanan [G20 Sonuç Bildirgesi’ne](#) de yansdı. Sürdürülebilir büyüme, yeşil finansman ve fosil yakıt teşvikleri gibi başlıklar sonuç bildirgesinde yer buldu. Ayrıca G20, Paris Anlaşması’nın önemini vurgulayarak, ulusal süreçlerin hızlıca tamamlanması çağrısında bulundu.

Düşük Karbonlu Ekonomiye Geçiş

Özellikle ev sahibi ülke Çin’in çabaları ile iklim değişikliği ve iklim ekonomisi G20 Zirvesi’nin önemli gündem maddelerinden biri haline geldi. Çin, son bir yılda düşük karbon ekonomisine geçiş konusunda attığı adımları vurgulayarak ve ABD ile birlikte zirveden hemen önce Paris İklim Anlaşması’nı onayladığını açıklayarak zirve gündeminde yeşil ekonomi ve iklim değişikliği tartışmasının vurgulanmasını sağladı. Ayrıca, Çin zirvede Paris İklim Hedefleri’ne ulaşmak için finansal sistemleri dönüştürme süreçleri üzerine küresel tartışma da başlattı. Özel sektörün de dahil olduğu bir İklim Riskleri Çalışma Grubu kuruldu, 2017 G20 Zirvesi’nden itibaren her yıl rapor sunulacak.

Çin’deki gelişmeler ve Çin’in zirvedeki liderliği ile düşük karbonlu ekonomiye geçiş G20 gündeminin temel taşlarından biri haline geldi.

Tarihi Konsensüs: Gelecek Nesiller için Sürdürülebilir Büyüme

Zirvenin en önemli konusu, kalkınma tartışmasıydı. Zirvede ekonomik büyüme gündemi, Paris Anlaşması, Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Gündemi/Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) ve kalkınma finansmanı hakkındaki [Addis Ababa Eylem Planı](#) çerçevesinde tartışıldı¹. Sonuç metnine giren “Hangzhou Konsensüsü” sürdürülebilirliğe ve iklim değişikliğine önemli vurgu yapıyor². Özellikle Paris İklim Anlaşması ve SKH’ler çerçevesinde, gelecek nesillere de vurgu yapan Hangzhou Konsensüsü’ü, özellikle enerji ve ekonomilerini karbonsuzlaştırılması konusunda [tarihi bir konsensüs olarak nitelendi](#).

Büyümenin Finansmanı: Yeşil Finansman

Yeşil Finansman, [ilk defa G20 Zirvesi’nin ajandasına girdi](#). Ayrıca, sonuç bildirisinde, “küresel olarak çevre dostu ve sürdürülebilir büyüme için, yeşil finansman arttırılmalı³” ifadesi kullanıldı. Yine zirvede, yeşil finansman hakkındaki engelleri açıklayan, bankalar, tahvil piyasası ve yatırımcılar için yol haritaları içeren [G20 Yeşil Finansman Sentez Raporu](#) da kabul edildi.

Zirveden bir gün önce Paris Anlaşması’nı imzalayan Çin, G20’de ev sahibi olarak özellikle yeşil finansman konusunun vurgulanması için çaba sarf etti. Dünyanın gelişmekte olan en büyük ekonomisi Çin, yeşil finansman konusunda önemli adımlar da atıyor. [Sadece 2016 yılının ilk altı ayında, 18 Milyar dolarlık yeşil tahvil açıklandı](#). Bu tüm dünyadaki yeşil tahvillerin yüzde 40’ına denk geliyor. Sentez Raporu’nu hazırlayan, G20 Yeşil Finansman Çalışma Grubu da Çin’in G20 ev sahipliği döneminde kuruldu.

G20: Verimsiz Fosil Yakıt Teşvikleri Kaldırılmalı

Geçtiğimiz haziran ayında gelişmiş ülkeler zirvesi G7’de fosil yakıt teşviklerini 2025 yılına kadar kaldırma kararı alınmıştı. Ayrıca G20 zirvesi öncesinde, [Oil Change International](#), [Overseas Development Institute](#) gibi kurumlar G20’nin de fosil yakıt teşviklerini kaldırma konusunda tarih koymasını gerektiğini belirtmişti. Zirve’den tarih çıkmadı ancak, G20, 2009 yılındaki fosil yakıt teşvikleri kararını yinelemenin yanında, ülkelerin gönüllü olarak değerlendirme süreçlerine tabi olmasını teşvik ettiğini açıkladı⁴.

G20: Paris İklim Anlaşması Onaylanmalı!

---

¹ G20 Sonuç Bildirgesi Madde 5

http://www.g20.org/English/Dynamic/201609/t20160906_3396.html

² G20 Sonuç Bildirgesi Madde 6

http://www.g20.org/English/Dynamic/201609/t20160906_3396.html

³ G20 Sonuç Bildirgesi Madde 21

http://www.g20.org/English/Dynamic/201609/t20160906_3396.html

⁴ G20 Sonuç Bildirgesi Madde 24

http://www.g20.org/English/Dynamic/201609/t20160906_3396.html

G20 zirvesinde ilk defa uluslararası bir anlaşmaya özel bir madde ile vurgu yapıldı. Sonuç Bildirgesi Madde 43'te açıklandığı üzere, liderler, Paris İklim Anlaşması'nı mümkün olan en kısa süre içinde onaylama konusunda taahhütte bulundu. Ayrıca, anlaşmanın 2016 bitmeden yürürlüğe girmesi hedefine de vurgu yapıldı. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için, 55 ülke, yüzde 55 emisyon kuralı var. Yani anlaşmayı imzalayan 180 ülkenin en az 55'inde anlaşmanın iç hukuk onay süreçlerinin tamamlanması ve bu ülkelerin küresel emisyonların en az yüzde 55'ni kapsıyor olması gerekiyor⁵. **ABD ile Çin'in 3 Eylül'de anlaşmayı onaylaması ile toplamda anlaşmayı onaylayan ülke sayısı 26. Bu ülkelerin toplam emisyonlarının küresel emisyonu oranı ise yüzde 39.6⁶.**

Zirve Hakkında Yorumlar

Özellikle yeşil finansman vurgusu, birçok uzman tarafından önemli gelişme olarak yorumlandı. Birleşmiş Milletler Çevre Fonu'nun Sürdürülebilir Finans Sistemi Tasarımı konusunda görevlendirdiği araştırmacının Eş Yöneticisi Simon Zadek, sonuç bildirgesini "G20 ülkeleri, iklim ve sürdürülebilir kalkınmayı iş hayatı için temel mesele olarak kabul etti" şeklinde yorumladı.

Greenpeace ise Çin'in düşük karbon ekonomisi konusunda üstlendiği liderliğe vurgu yaptı. Greenpeace Direktörü Jennifer Morgan Çin'in gösterdiği liderlikle iklim değişikliği mücadelesindeki kritik konularda ilerleme kaydedilmesini sağladığını söylerken, iş dünyasının da bu vurguya kulak vermesinin ve mali kaynakları kirliden temiz enerjiye kaydırmasının önemine dikkat çekti.

G20 Kararları ve Türkiye

G7'de alınan fosil teşviklerini 2025 yılına kadar kaldırma kararı ile G20 Zirvesi'ndeki yeşil ekonomi vurgusu, gelişmekte olan ülkeler dahil tüm dünyanın temel ekonomi gündeminin düşük karbonlu ekonomiye geçiş olduğunu ortaya koyuyor. Küresel ekonomik trendler aynı zamanda ekonomilerin hızlıca karbondan uzaklaştırılması gerektiğini de gösteriyor. Bu çerçevede Türkiye'nin de düşük karbonlu ekonomi konusunda adımlar atması gerekiyor.

Türkiye'nin düşük karbonlu ekonomi performansı, zirvenin hemen öncesinde, 2 Eylül'de Climate Transparency tarafından [Brown to Green: Assessing the G20 Transition to Low carbon Economy](#) adlı raporda değerlendirildi. Türkiye'nin halihazırda G20 ortalamasından daha düşük kişi başı emisyon ortalaması olduğu belirtilen değerlendirmede, Türkiye'nin özellikle kömüre dayalı politikalarının ve fosil teşviklerinin yaratabileceği tehlikelere vurgu yapıldı.

Raporda, Türkiye ile ilgili şu tespit yer aldı: Gelecek dönem modelleri kömürün enerji

---

⁵ <http://www.wri.org/faqs-about-how-paris-agreement-enters-force>

⁶ <http://www.wri.org/faqs-about-how-paris-agreement-enters-force>

arındaki payında bir düşüş öngörmemektedir. Bu halihazırda planlama aşamasında olan yeni termik santrallerden kaynaklanacak büyük enerji miktarı beklentisine dayanmaktadır. Bu gelişme 2°C dereceye uyum yol haritası ile aynı doğrultuda olmayacaktır.”

Raporun Türkiye değerlendirmesinin Türkçe çevirisini ekte görebilirsiniz.

İletişim için:

Ekonomi Gazetecileri Derneği

Adres : İstiklal Cad. No: 22 K: 2 Beyoğlu Taksim İstanbul.
Telefon : 0212 - 244 62 96
Faks : 0212 - 244 62 96
E-Posta : info@ekonomigazetecileri.org